

Retouradres : Wijk- en Stadszaken, Postbus 340, 2600 AH Delft

Ministerie van Economische Zaken
Directie Ruimtelijk Economisch Beleid,
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

VERZONDEN - 9 MAART 2006

Datum
07-03-2006
Ons kenmerk
20004203
Uw brief van
23-01-2006
Uw kenmerk
O&I/REB/CGB5725
199.b45
Bijlage

Onderwerp
Reactie op Startnotitie Strategische Milieubeoordeling pkb
Randstad 380 kVverbinding

Geachte heer Bitter,

Op 23 januari 2006 hebben wij van u de Startnotitie Strategische Milieubeoordeling pkb Randstad 380 kVverbinding ontvangen. In deze notitie geeft u aan verschillende varianten voor de aanleg van nieuwe 380 kVverbindingen in de Randstad te willen onderzoeken.

In de startnotitie zijn kaarten opgenomen met daarop de mogelijke tracés voor de nieuwe 380 kVverbindingen. De opgenomen kaarten zijn op een zeer hoog abstractieniveau. Uit deze kaarten is niet af te leiden waar de verbindingen komen te liggen. Het is onduidelijk of Delft een van de gemeenten is die worden beïnvloed door een van de tracés. Wij verzoeken u om in de Strategische Milieubeoordeling deze tracés in meer detail uit te werken, zodat wij kunnen bepalen of en welke consequenties een 380 kVtracé voor de inrichting en het gebruik van gebieden binnen Delft heeft. Indien een tracé door de gemeente Delft wordt geprojecteerd, zijn wij genoodzaakt hiermee rekening te houden bij het opstellen van nieuwe bestemmingsplannen. De gemeente Delft is hard bezig met het herzien en opstellen van haar bestemmingsplannen, wij hebben hiervoor het project Actualiseren en Uniformeren van Bestemmingsplannen (AUB) opgezet. In het kader van dit project is een planning gemaakt voor de herziening van onze bestemmingsplannen in de komende jaren. Zolang het tracé onbekend of slechts globaal bekend is, kunnen wij hier geen rekening mee houden bij het opstellen van de bestemmingsplannen.

Wij onderschrijven de uitgangspunten dat stedelijke (uitleg)gebieden en natuurgebieden zoveel mogelijk worden vermeden. In dit verband willen wij u er op wijzen dat Delft grotendeels bestaat uit stedelijk gebied. Daarnaast bevinden zich binnen de gemeentegrenzen aan de zuidzijde (Midden-Delfland) en de oostzijde (Delftse Hout) van de stad natuurgebieden die deel uitmaken van de Groen-Blauwe Slinger. Wij verzoeken u dringend bij de uitwerking van de plannen hiermee rekening te houden. Indien u over deze gebieden meer informatie wenst, kunt u contact met ons opnemen.

Wij verzoeken u om in de Strategische Milieubeoordeling alle effecten van de aanleg van een 380 kVverbinding inzichtelijk te maken. Wij denken

Datum
07-03-2006
Oms kenmerk
20004203

hierbij aan de effecten op de mens, de ecologie, het landschap, cultuurhistorie en archeologie, geluidhinder, elektrische en magnetische velden, direct en indirect ruimtegebruik, bodem, water en lucht. Daarbij dient ook aandacht te zijn voor compenserende en mitigerende maatregelen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Delft,

 , burgemeester.
mr. drs. G.A.A. Verkerk

 , secretaris.
drs. M.A.C. Vermeulen I.S

c.c. Stadsgewest Haaglanden.

Verslag van de hoorzitting over Randstad 380 kV verbinding
op 11 januari 2007 te Den Haag

Aanwezig:	Dhr. J. van der Doef	Onafhankelijk voorzitter
	Mw. A. Mostert	Inspraakpunt
	Dhr. O. Bitter	Ministerie van Economische Zaken
	Mw. G. Delfini	Ministerie van VROM
	Dhr. F. Stevens van Abbe	Ministerie van VROM

Alsmede 3 insprekers en circa 40 belangstellenden. Direct voorafgaand aan de hoorzitting heeft een presentatie over het project plaatsgevonden door medewerkers van het ministerie van Economische Zaken en van TenneT.

Inleiding

De voorzitter opent de hoorzitting over de Randstad 380 kV verbinding. Deze hoorzitting heeft in tegenstelling tot de zojuist gehouden informatiebijeenkomst een formeel karakter.

De voorzitter licht toe dat hem door de Minister van Economische Zaken is verzocht op te treden als onafhankelijk voorzitter van de hoorzitting, waarbij hij met name tot taak heeft te zorgen voor een goed verloop van de zitting. Hij benadrukt dat hij inhoudelijk niet betrokken is bij dit project en derhalve een onafhankelijk voorzitter is.

De voorzitter stelt Aimée Mostert voor. Zij is werkzaam bij het Inspraakpunt. Het Inspraakpunt is verantwoordelijk voor het zorgvuldig doorlopen van de inspraakprocedure en heeft evenals de voorzitter geen inhoudelijke betrokkenheid bij het project.

Eveneens aanwezig zijn de heer Bitter van Economische Zaken, de heer Stevens van Abbe en mevrouw Delfini van het Ministerie van VROM. Wanneer de voorzitter het voor het verloop van de avond wenselijk acht, zal hij één van hen vragen een toelichting te geven of concrete vragen te beantwoorden.

De voorzitter geeft een korte toelichting. De beheerder van het landelijk hoogspanningsnet, TenneT, wil een nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding aanleggen tussen Beverwijk en Wateringen. Deze verbinding (de Randstad 380 kV verbinding) is noodzakelijk om de levering van elektriciteit in de Randstad te kunnen blijven garanderen. Daartoe moet het Tweede Structuurschema Elektriciteitsvoorziening via een procedure van planologische kernbeslissing partieel herzien worden. In die planologische kernbeslissing (pkb) legt het kabinet nut en noodzaak van de nieuwe verbinding vast en neemt het een besluit over het globale zoekgebied voor het tracé van de verbinding. Ook legt het kabinet het kader voor vervolgbesluiten vast.

De hoorzitting is bedoeld om mensen mondeling de gelegenheid te bieden hun zienswijze kenbaar te maken op de ontwerp-pkb en de Strategische Milieubeoordeling Randstad 380 kV verbinding. Ook kan een schriftelijke zienswijze worden ingediend. De schriftelijke reacties kunnen tot en met 14 februari 2007 naar het Inspraakpunt Verkeer en Waterstaat gestuurd worden (Postbus 30316, 2500 GH Den Haag). Schriftelijk inspreken kan ook via de internetsite www.inspraakvenw.nl. Tot op heden heeft het Inspraakpunt 7 schriftelijke reacties ontvangen.

Het kabinet zal in deel 2 van de pkb de inspraakreacties bundelen, en mede op basis van de inspraakreacties de pkb deel 3 (kabinetsstandpunt) vaststellen. Daarin neemt het kabinet zijn definitieve standpunt en geeft het aan wat het met de inspraakreacties gedaan heeft. Deel 3 wordt daarna ter instemming voorgelegd aan de Tweede Kamer en de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Van de hoorzitting wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt samen met de schriftelijke reacties opgenomen in de bundel Inspraakreacties op Randstad 380 kV verbinding die het Inspraakpunt na

afloop van de inspraaktermijn uitbrengt. Deze bundel wordt onder andere aangeboden aan de Minister van Economische Zaken.

De voorzitter sluit zijn inleiding af en geeft als eerste het woord aan mevrouw Merks.

1. Mevrouw L. Merks, wethouder gemeente Delft, Delft

Inspreker vertelt dat haar portefeuille onder andere milieu behelst. Zij wil inhaken op een aantal overwegingen die ook in de presentatie stonden, waarbij de overweging natuur en ecologie belangrijk is evenals de overweging bebouwd woongebied.

Van belang is dat de gemeente Delft in een compacte regio zit, een sterk verstedelijkte regio en dat zij ontzettend veel belang hecht aan de opgave die zij zichzelf heeft gesteld op het gebied van woningbouw, bedrijvigheid, groen en ook water. Zij begint met een aantal uitgangspunten die voor de gemeente Delft belangrijk zijn en waarom zij vanavond ook wil inspreken. Allereerst wil Delft zo min mogelijk hinder en effect op de inwoners van de gemeente, de bedrijven en de overige instellingen. Daarbij wijst zij op gezondheidseffecten op bijvoorbeeld jonge kinderen, maar ook op horizonvervuiling en alle dingen die zich daar in de omgeving bevinden zoals sportvelden, scholen, kinderopvang.

Het volgende uitgangspunt is het combineren van de tracé's 150/380 kV. Wat Delft ook een belangrijk uitgangspunt vindt is dat het tracé nu ten oosten van de A4 neergelegd is, terwijl Delft vindt dat dit deel van het tracé ten westen gelegd zou moeten worden. Delft is ook zeker niet de enige in de regio die gaat pleiten voor het verplaatsen van de oostzijde van de A4 naar de westzijde van de A4. De hele regio Haaglanden, het Stadsgewest zal hier ook voor gaan pleiten.

Het laatste uitgangspunt is het ondergronds maken van het tracé. Delft heeft een aantal redenen waarom zij dat zo graag zou willen zien.

Inspreker heeft een aantal suggesties. Allereerst ten westen van de A4. Men heeft te maken met het bedrijfsschap Harnaspolder dat van de gemeente Delft is maar ook van de gemeente Midden Delftland. Als het tracé aan de oostkant van de A4 blijft liggen heeft dat een effect op de ontwikkelingsmogelijkheden van het bedrijfsschap Harnaspolder. Ten westen van de A4 plaatsen zal ook een effect hebben op de gevoelige functie van de gezondheidseffecten op de bevolking van de westzijde van Delft. Het tracé ligt nu heel dicht langs Delft, waar zich woonwijken, sportvelden, kinderopvang en scholen bevinden. Het is een ontzettend gevoelig punt voor de gemeente en inspreker wil graag dat het tracé een stukje verplaatst gaat worden. Inspreker begrijpt dat die leiding er moet komen. Delft stelt daarom niet ter discussie of die hoogspanningsleiding al of niet geplaatst moet worden, maar stelt ter discussie waar die dan moet komen en hoe.

Het ondergronds plaatsen is duidelijk. Inspreker veronderstelt het als bekend dat het net op gespannen voet staat met het belang dat de gemeente hecht aan het groengebied, Midden Delftland maar ook Kerkpolder. Inspreker vindt dat er al ontzettend weinig groen is in de regio. Het is bekend dat op deze gebieden steeds meer ingedrongen wordt, dat daar allerlei effecten in de regio en activiteiten plaatsvinden waardoor het gebied aan kwaliteit vermindert. Delft vindt ook dat daar rekening mee gehouden zou moeten worden, zeker omdat het echt één van de weinige groene gebieden is die nog over is in de regio. Als gemeente Delft, straks potentieel ingesloten tussen twee verkeersriolen, wil men graag het groengebied stevig behouden.

Inspreker wil nog een aantal dingen noemen die nog niet genoemd zijn, maar die wel van belang zijn voor Delft. Zij wijst op de gevoelige apparatuur van de TU Delft. Bij de ontwikkelingen die de gemeente Delft heeft, moet altijd rekening gehouden worden met die apparatuur. Het klinkt als een grap maar is serieus waar; ze hebben namelijk extreem gevoelige apparatuur die nogal sterk reageert op spanningsvelden zoals spanningsvelden van bekabeling.

Wat inspreker ook nog wil noemen zijn de aanvliegroutes van Rotterdam Airport. Delft is daar zelf tegenaan gelopen op het moment dat ze windmolens wilde gaan plaatsen rondom de gemeente Delft. Inspreker vraagt hier vooral rekening mee te houden, in verband met eventuele hoogtebeperkingen. Dit is ook een reden om ondergronds de kabels neer te gaan leggen.

Als laatste punt wil inspreker noemen - en dit is voor haar als wethouder van milieu ook erg belangrijk - de windmolens. Het tracé aan de oostkant van de A4 is momenteel nog opgenomen als zoeklocatie voor windmolens. Het is erg belangrijk voor Delft dat ze daar ook op verder kunnen onderzoeken en verder op kunnen ontwikkelen.

Inspreker hoopt dat haar suggesties meegenomen zullen worden, zij hoopt dat er rekening zal worden gehouden met het groene gebied van Delft, met de inwoners en met het effect op de verdere ontwikkeling van Delft en de regio.

2. De heer J. van Rijn, bewonersvereniging De Vijvers, belangenvereniging van bewoners uit wijk Wateringse Veld, onderdeel De Vijvers, Den Haag

Inspreker legt uit dat de leden van de bewonersvereniging in de wijk wonen die grenst aan de locatie waar TenneT het voornemen heeft een 150/380 kV schakel- en transformatorstation te bouwen. Dat heeft een omvang van ongeveer zes hectare en komt uiteindelijk op minder dan 60 meter van de dichtstbijzijnde woningen. TenneT heeft een alternatieve locatie voor het station op een bedrijfsterrein in de Harnaschpolder in de directe nabijheid afgewezen als alternatief. De Bewonersvereniging heeft beroep ingesteld tegen de bouwvergunning fase 1 en zienswijzen ingediend tegen de concept milieuvergunning. De bewonersvereniging laat zich in de procedures bijstaan door verschillende gespecialiseerde advocaten op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu en bestuursrechtelijke zaken. Ook de gemeente Den Haag heeft beroep ingesteld tegen bouwvergunning fase 1 en een zienswijze ingediend. Hij deelt die de zienswijze van de bewonersvereniging dat het station daar eigenlijk niet hoort en dat er ook een beter alternatief is.

Het ligt volgens inspreker in de lijn der verwachtingen dat het juridische traject van de vergunningsprocedures nog enkele jaren zal duren en dat uiteindelijk de Raad van State een definitief oordeel moet vellen of TenneT een schakelstation mag bouwen direct tegen een woonwijk. In dat geval is dat ook nieuws voor Eneco, want inspreker denkt dat als hij de procedures bij elkaar optelt men in 2011 mogelijk nog aan het procederen is. Er wordt dan dus helemaal niet gebouwd, tenzij er een betere oplossing komt die er volgens inspreker is.

Door de bewonersvereniging en verschillende individuele bewoners is een schriftelijke zienswijze ingediend tegen de Startnotitie SMB/PKB Randstad 380 kV verbinding. De zienswijze is samengevat in een omvangrijk document dat inspreker hier niet zal herhalen. Naar de mening van de bewonersvereniging ontbreken in de Startnotitie specifieke onderzoeken naar verschillende milieugevolgen. Wat dat betreft sluit inspreker zich ook aan bij wat zojuist gezegd is door de mensen van Delft. Voorbeelden zijn de gevolgen van laagfrequent geluid, externe veiligheid, straling, bodemverontreiniging en luchtkwaliteit voor alle direct omwonenden van de verschillende voorgenomen tracés. Inspreker verzoekt in het vervolg van de totstandkoming van de SMB/PKB deze onderzoeken wel te laten verrichten voor alle mogelijke tracés.

Buiten de onvolledige beoordeling op de hiervoor genoemde aspecten is voor de bewonersvereniging de kern van de zaak dat in de SMB/PKB verbinding met alle alternatieve tracés ervan wordt uitgegaan dat het schakel- en transformatorstation in Wateringen reeds een voldongen feit is. Enkele mogelijke alternatieve tracés, in de eerste rapporten stond bijvoorbeeld een verbinding door zee langs de kustlijn, zijn hierdoor niet nader onderzocht. In de alternatieve tracés wordt het voorgenomen schakel- en transformatorstation elke keer als startpunt genomen van de nieuw aan te leggen 380 kV verbinding. Dat staat ook in de brochure Wateringen-Beverwijk die inspreker vandaag gekregen heeft. De heer Bitter stelde dat de komst van het station an sich niet onderdeel van die PKB is, maar inspreker zegt dat het dan misschien geen onderdeel is van een hoogspanningsleiding, maar dat er zonder station natuurlijk ook geen tracé is. Hij is van mening dat men die dingen niet helemaal los van elkaar kan zien.

Op de zienswijze van de vereniging hebben de Ministeries van Economische Zaken en VROM gereageerd en daarin is gesteld dat er in het verleden reeds planologische procedures zijn gevoerd voor de vaststelling van de locatie voor het schakel- en transformatorstation Wateringen. Ook wordt gesteld dat er per tracéalternatief sprake is van onderzoek naar gevoelige gebieden. Onder gevoelige gebieden

wordt o.a. verstaan "gebieden met een (hoge) concentratie van woonbebouwing en uitbreidingen ervan", zoals de woonwijk van inspreker.

In de reactie van de Ministeries van Economische Zaken en VROM wordt volgens inspreker vergeten dat, na de planologische procedures, een complete woonwijk is verzeen direct tegen de voorgenomen locatie van het schakel- en transformatorstation in Wateringen. De realisatie van het voorgenomen schakel- en transformatorstation in Wateringen is zijns inziens hiermee onmogelijk geworden op verschillende gronden. Een voorbeeld zijn de afstandsnormeringen zoals die door de Rijksoverheid worden ingesteld, het voorgenomen station komt veel te dicht op de bebouwing, minder dan 60 meter. Hierdoor zijn de stralingsrisico's onaanvaardbaar hoog.

Ook betekent dit dat ieder tracéalternatief met als startpunt het schakel- en transformatorstation Wateringen per definitie door een gevoelig gebied loopt, in tegenspraak tot hetgeen nu wordt beweerd in de SMB/PKB. IN de SMB/PKB waar Wateringen staat voor gevoelig gebied, wordt een nul aan gegeven. Het is een woonwijk met diverse scholen, winkelcentra en dus ook een zeer hoge concentratie van jonge kinderen.

Inspreker zegt dat over het vraagstuk of op een dergelijke gevoelige locatie een schakel- en transformatorstation mag verrijzen, partijen nu al anderhalf jaar procederen. Dit gebeurt via de advocaten van diverse gerenommeerde kantoren in Nederland namens de betrokken partijen, te weten de gemeente Westland en TenneT aan de ene kant en de gemeente Den Haag en bewonersvereniging aan de andere kant. Die zijn het volstrekt oneens met elkaar. Het is de crème de la crème op ruimtelijke ordeningsgebied. Hierdoor is definitief uitsluitel over de vraag of in Wateringen een schakel- en transformatorstation gebouwd mag worden van een omvang van circa zes hectare met o.a. 600.000 liter olie op minder dan 60 meter van de voorgevels van de eerste woningen, een vraag die waarschijnlijk pas beantwoord zal worden in verschillende bodemprocedures bij de Raad van State. Een vraag waarop het definitieve antwoord derhalve nog vele jaren zal gaan duren, aldus inspreker.

Voor de bewonersvereniging is het daarom onbegrijpelijk dat volledig voorbij wordt gegaan aan het feit dat de komst van een schakel- en transformatorstation in Wateringen tegen een woonwijk allerminst zeker te noemen is. Indien de bewonersvereniging in het gelijk wordt gesteld, is het beoogde startstation van de Randstad 380 kV verbinding direct het eindstation. Voor de bewonersvereniging is het onbegrijpelijk dat er geen enkel alternatief tracé wordt onderzocht, zonder een schakel- en transformatorstation. Ondanks dat die PKB nu over Wateringen/Beverwijk gaat, en Eneco gaf dat al aan, gaat het natuurlijk om de verbinding tussen Beverwijk en de Tweede Maasvlakte dus er wordt helemaal niet gekeken naar wat voor alternatieven er zijn. Er is volgens inspreker een aardig alternatief dat niet tegen die woonwijk aan ligt maar daar wordt totaal niet naar gekeken. De heer Bitter heeft in het informele gedeelte gezegd dat er eigenlijk nog niet over nagedacht is. Dat vindt inspreker bijzonder want eigenlijk is een wezenlijk onderdeel van het hele tracé onzeker. Er lopen nog jarenlange procedures en misschien gaat een bepaald wezenlijk onderdeel helemaal niet door. Inspreker vraagt zich af wat er dan gebeurt.

Naar de mening van inspreker geleidt en gedijt elektriciteit nog steeds het beste in een gesloten verbinding met een start- en een eindpunt.

3. De heer L. Cusell, Voorburg

Inspreker wil het over iets hebben wat hem zeer verbaasd heeft dat het niet in de PKB staat en wat ook deze avond niet aan de orde is gekomen. Hij geeft de volgende toelichting.

De voorziene Randstad 380 kV verbinding wordt vermoedelijk voor gebruik gedurende onbepaalde tijd aangelegd en kan misschien wel meer dan 100 jaar blijven bestaan. Elektriciteit speelt een cruciale rol in het moderne leven van alledag. Onverhoopte uitval is diep ingrijpend. Het is dus volgens inspreker belangrijk om voorzieningen te scheppen die bevorderen dat onderhoud en herstel van delen van het elektrisch net met zo min mogelijk belemmeringen kunnen plaatsvinden.

Hoe zorgvuldig een elektriciteitsnet ook wordt opgezet, storingen zijn nooit helemaal te voorkomen, bijvoorbeeld door een uit de koers geraakt vliegtuig met pech dat tegen een mast of een leiding botst.

Belemmeringen voortvloeiend uit een stroomstoring - verstopte wegen

Waar een stroomstoring niet door een noodstroomaggregaat wordt opgevangen vallen koelkast, vriezer, magnetron, vaatwasser, wasmachine, elektrische wekker, radio, tv, computer, verwarmingscirculatiepomp, en ook niet onbelangrijk, het licht in badkamer en toilet uit, en in hogere gebouwen ook nog de lift en de wateropvoerpomp. Buitenshuis werken bijvoorbeeld geldautomaten, toegangsbeveiligingen, bedrijfstelefooncentrales, kassa's, benzinepompen, verkeerslichten en wegverlichting niet meer. Mobiele telefoons laten het ook hier en daar afweten. Dit betekent primitief kamperen thuis, terugval op contante en creditcardbetalingen, problemen bij bedrijven, ellende alom. Als deze toestand voortduurt zullen de getroffen vaker op en neer reizen naar gebieden waar de normale voorzieningen nog wel aanwezig zijn, vollere wegen dus en nieuwe of langere files. De bereikbaarheid van storingsplaatsen in het elektriciteitsnet via de openbare weg wordt daardoor belemmerd. Bij samenvallende wateroverlast kunnen de openbare wegen, voor zover bruikbaar, nog voller worden. Onbeheersbare chaos dreigt dan waar nauwelijks doorheen te komen is, aldus inspreker.

Belemmering door bemoeilijkte toegang - water

Inspreker zegt dat er in 100 jaar veel kan gebeuren. De laatste tijd wordt veel aandacht besteed aan bodemdaling van Nederland en wereldwijde verhoging van het zeewaterpeil door smeltende ijskappen. Er dient volgens hem serieus rekening mee te worden gehouden dat mogelijk al binnen enkele tientallen jaren lagere delen van het Groene Hart - waardoorheen een deel van de Randstad 380 kV verbinding is gepland - onder water kunnen komen te staan of in zogeheten 'wetlands' zullen veranderen. De overstromingsramp van 1953 heeft geleerd dat het niet eenvoudig is om met een bootje over overstroomd land te varen vanwege verborgen obstakels als hekken en prikkeldraad. De toegang tot wetlands, die bestaan uit afwisselend drassige bodem en ondiep water, is nog problematischer, daarvoor zijn allerlei speciale voertuigen ontwikkeld.

Inspreker heeft de volgende voorstellen voor twee duurzame voorzieningen:

1. Pylonterpen maken bij aanleg
Inspreker legt dit als volgt uit: Maak de funderingspalen voor de elektriciteitsmasten zo hoog dat deze bijvoorbeeld drie meter boven het huidige zeeniveau eindigen, breng rondom tot op die hoogte een terpje aan en zet de masten erop. Dit verzekert ook op wat langere termijn een vast droog werkvlak voor inspectie en onderhoud, en voorkomt snelle corrosie onder water van de mastvoeten door lekstromen. Bovendien kunnen daarop geplaatste serviceruimten droog blijven.
2. Eventueel gebruik van een amfibievoertuig of een hovercraft bij onderhoud.
Inspreker licht dit als volgt toe: Wanneer langs delen van het Randstad 380 kV traject een dienstweg wordt aangelegd en deze is geheel of gedeeltelijk onder water gelopen dan lijkt inzet van een amfibievoertuig het eenvoudigst mits er een wegbebakening zichtbaar blijft. Op de ondergelopen weg gezonken zwerfvuil zoals een lek olievat, of drijvende boomstammen kunnen problemen geven. Waar een al of niet ondergelopen weg ontbreekt zou voor snel vervoer over water, land en wetland een hovercraft een mogelijkheid kunnen zijn, mits er voor gebruik boven land rekening wordt gehouden met de speciale beperkingen van dat voertuig. Zo kunnen er bij grotere niveauverschillen geen steile hellingen worden genomen, wel flauwe hellingbanen. Een sloot met steile wanden waarin het water laag staat vormt bijvoorbeeld een barrière als die overgestoken moet worden. Het aantal hekken op het traject moet zo klein mogelijk zijn, en voor zover ze boven water uitsteken moeten ze bij passage eenvoudig zijn te openen. Onder wildroosters mag niet te veel open lucht aanwezig zijn omdat daardoor te veel ingesloten lucht van onder de hovercraft weglekt. Boven land is het dus niet zo eenvoudig als het op het eerste gezicht lijkt. Als er wel een dienstweg aanwezig is, al is het maar provisorisch, dan zijn er weinig problemen mee.

Met weliswaar onzekere maar niet onmogelijke langzame omgevingsverslechtingen moet volgens inspreker bij aanleg en onderhoud van het Randstad 380 kV net terdege rekening worden gehouden om te voorkomen dat uitval voortijdig plaats vindt en onnodig lang duurt. Zoveel mogelijk moet op ongunstige ontwikkelingen worden vooruitgelopen teneinde een pasklaar antwoord gereed te hebben bij problemen.

Inspreker zegt dat West-Nederland op de lange duur onafwendbaar onder water zal verdwijnen. Hieraan voorafgaand zullen veel problemen de kop op steken. Betrouwbare elektriciteitsvoorziening heeft volgens hem echter een stabiliserend effect en kan ertoe bijdragen dat er nog lang in de Randstad kan worden gewerkt en gewoon totdat andere problemen te groot worden. Een patroon van herhaaldelijke uitval van elektriciteit kan echter leiden tot een omslag in het denken en de aanzet vormen tot een voortijdige uittocht uit West-Nederland met teloorgang van zeer veel niet afgeschreven investeringen.

Inspreker vindt dat de stroom in de Randstad boven water moet worden gehouden.

Afsluiting

De voorzitter constateert dat niemand anders het woord wenst te voeren. Er kunnen tot en met 14 februari 2007 inspraakreacties worden ingediend. De voorzitter dankt iedereen voor de aanwezigheid en sluit de hoorzitting.

Aan
lokale media
Van
Sharon Buys
Afschrift aan

Persbericht

Datum
10-01-2007
Opsteller
Annewien Mol
Bijlage

Onderwerp
Nieuwe hoogspanningsverbinding door Delft

De beheerder van het landelijke hoogspanningsnet, TenneT, wil een nieuwe 380kV hoogspanningsverbinding aanleggen tussen Beverwijk en Wieringen. Deze nieuwe verbinding moet uiterlijk vanaf 2011 de levering van elektriciteit in de Randstad garanderen. Een deel van het tracé loopt door de gemeente Delft. Het kabinet geeft de voorkeur aan een tracé door Kerkpolder (west) en Abtswoude (zuid). Het college stelt in een concept zienswijze dat het tracé zo min mogelijk hinder mag geven aan inwoners en instellingen in Delft. Ze geeft de voorkeur aan een ondergronds tracé ten westen langs de A4 en ten zuiden van Technopolis en Tanthof.

In de planologische kernbeslissing (pkb) heeft het kabinet de voorkeur uitgesproken voor een tracé dat loopt langs de westkant en zuidkant van Delft. Het tracé valt daarbij deels binnen de gemeentegrenzen. Omdat de straling van hoogspanningsleidingen schadelijke gevolgen kan hebben voor met name jonge kinderen, wil de gemeente het tracé op een zo'n groot mogelijke afstand van gevoelige bestemmingen zoals woningen. De gemeente pleit daarnaast voor een ondergronds tracé en een combinatie van de bestaande 150 kV-verbinding langs de Kruithuisweg en de nieuwe 380 KV-verbinding. Zo wordt de ruimte in Delft efficiënt gebruikt.

Voordeel van een tracé ten westen van de A4 en ten zuiden van Tanthof en Technopolis is dat de gevoelige bestemmingen (bijvoorbeeld sport en kinderopvang in Kerkpolder) zoveel mogelijk worden vermeden. Het college is zich daarbij van bewust dat de inpassing van het tracé langs de A4 zorgvuldig moet gebeuren. De negatieve effecten op de recreatieve gebruiksmogelijkheden en de ecologische waarden in het gebied moeten zoveel mogelijk beperkt worden. Oplossing hiervoor is het toepassen van ondergrondse kabels in plaats van hoogspanningsleidingen.

De aanleg van een nieuwe hoogspanningsverbinding is geen gemeentelijke maar een landelijke verantwoordelijkheid. Net als de gemeente doet, kan

iedereen gebruikmaken van de inspraakmogelijkheden rondom een planologische kernbeslissing. Reacties kunnen voor 15 februari gestuurd worden naar: Inspraakpunt, Postbus 30316, 2500 GH, Den Haag.

Noot voor de redactie, niet voor publicatie:

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met gemeente Delft, Vakteam communicatie, Sharon Buys, telefoon 015 -2602708

Persbericht gemeente Delft (januari 2007)

Nieuwe hoogspanningsverbinding door Delft

De beheerder van het landelijke hoogspanningsnet, TenneT, wil een nieuwe 380kV hoogspanningsverbinding aanleggen tussen Beverwijk en Wateringen. Deze nieuwe verbinding moet uiterlijk vanaf 2011 de levering van elektriciteit in de Randstad garanderen. Een deel van het tracé loopt door de gemeente Delft. Het kabinet geeft de voorkeur aan een tracé door Kerkpolder (west) en Abtswoude (zuid). Het college stelt in een concept zienswijze dat het tracé zo min mogelijk hinder mag geven aan inwoners en instellingen in Delft. Ze geeft de voorkeur aan een ondergronds tracé ten westen langs de A4 en ten zuiden van Technopolis en Tanthof.

In de planologische kernbeslissing (pkb) heeft het kabinet de voorkeur uitgesproken voor een tracé dat loopt langs de westkant en zuidkant van Delft. Het tracé valt daarbij deels binnen de gemeentegrenzen. Omdat de straling van hoogspanningsleidingen schadelijke gevolgen kan hebben voor met name jonge kinderen, wil de gemeente het tracé op een zo'n groot mogelijke afstand van gevoelige bestemmingen zoals woningen. De gemeente pleit daarnaast voor een ondergronds tracé en een combinatie van de bestaande 150 kV-verbinding langs de Kruithuisweg en de nieuwe 380 KV-verbinding. Zo wordt de ruimte in Delft efficiënt gebruikt.

Voordeel van een tracé ten westen van de A4 en ten zuiden van Tanthof en Technopolis is dat de gevoelige bestemmingen (bijvoorbeeld sport en kinderopvang in Kerkpolder) zoveel mogelijk worden vermeden. Het college is zich daarbij van bewust dat de inpassing van het tracé langs de A4 zorgvuldig moet gebeuren. De negatieve effecten op de recreatieve gebruiksmogelijkheden en de ecologische waarden in het gebied moeten zoveel mogelijk beperkt worden. Oplossing hiervoor is het toepassen van ondergrondse kabels in plaats van hoogspanningsleidingen.

De aanleg van een nieuwe hoogspanningsverbinding is geen gemeentelijke maar een landelijke verantwoordelijkheid. Net als de gemeente doet, kan iedereen gebruikmaken van de inspraakmogelijkheden rondom een planologische kernbeslissing. Reacties kunnen voor 15 februari gestuurd worden naar: Inspraakpunt, Postbus 30316, 2500 GH, Den Haag.

Persbericht gemeente Delft (april 2007)

Delft kritisch over geplande hoogspanningsleiding

De aanleg van een nieuwe hoogspanningsleiding aan de zuidkant van Delft moet met zo min mogelijk hinder voor de inwoners van Delft en liefst ondergronds plaatsvinden. Een tracé in de nabijheid van gevoelige bestemmingen als sportfaciliteiten en kinderopvang is niet acceptabel. Dat schrijft het college in een zienswijze die is ingediend als reactie op de startnotitie voor de milieueffectrapportage van het rijk.

Het college betreurt het dat het ondergrondse tracé niet gekozen is als voorkeurstracé en dringt aan op onderzoek naar dat tracé en op het mee nemen van ondergrondse aanleg in de beoordelingskaders. Ook plaatst het college kanttekeningen bij de snelheid die het rijk aanhoudt: "Wij vrezen dat de voortvarendheid ten koste gaat van de zorgvuldigheid van de procedures". Het college stelt dat in de startnotitie diverse conclusies staan, die niet verder worden onderbouwd. Delft wijst er op dat bij de aanleg binnen de grenzen van de gemeente Delft, het gemeentelijk beleid uitgangspunt is en dat aanleg zoveel mogelijk recht moet doen aan de doelen van het gemeentelijk beleid.

Eerder riep het college Delftenaren op actief deel te nemen aan de inspraakprocedure. De startnotitie ligt ter inzage bij de publieksbalie aan de Phoenixstraat 16. Tot 14 mei kunnen reacties op de startnotitie worden ingediend bij het Inspraakpunt, Postbus 30316, 2500 DH Den Haag. De nieuwe 380 kV hoogspanningsleiding wordt aangelegd door TenneT, de beheerder van het landelijk hoogspanningsnet. De leiding verbindt Wateringen met Beverwijk, via Zoetermeer.

Milieu

Barbarasteeg 2
2611 BM Delft
Bankrekening BNG 26.50.01.787,
t.n.v. gemeente Delft

Behandeld door
F.C.L. Geenevasen-Spaan
Telefoon 015-2602952
fgeenevasen@delft.nl

Centrale nummers:
Telefoon 015 260 29 60
Fax 015 215 95 51
Internet www.gemeentedelft.info
Tegenover het station

Retouradres : Wijk- en Stadszaken, Postbus 340, 2600 AH Delft

Inspraakpunt
Postbus 30316
2500 GH Den Haag

VERZONDEN 16 JAN. 2007

Datum
09-01-2007
Ons kenmerk
20194548
Uw brief van

Uw kenmerk

Bijlage

Geachte heer, mevrouw,

Op 22 november 2006 hebben wij van u de ontwerpplanologische kernbeslissing pkb Randstad 380 kV-verbinding samen met de Strategische Milieubeoordeling & Habitattoets pkb Randstad 380 kV-verbinding ontvangen. Op 8 december 2006 heeft u dit voornemen in overleg nader toegelicht. In de pkb heeft het kabinet een keuze gemaakt voor een nieuw hoogspanningstracé in onder andere de zuidelijke randstad. Hierin is opgenomen dat het tracé voor de nieuwe 380 kV-verbinding ten westen van Delft door het recreatiegebied Kerkpolder en ten zuiden van Delft door het recreatiegebied Abtswoude gaat lopen. Hiervoor is in de pkb een zoekgebied voor het tracé opgenomen.

Wij zijn van mening dat het 380 kV-tracé zo min mogelijk hinder dient te veroorzaken voor de inwoners en instellingen in onze gemeente. Hiervoor is een zorgvuldige inpassing van het hoogspanningstracé nodig. Gezien de schadelijke effecten die de straling van hoogspanningsleidingen kan hebben op met name jonge kinderen, is een tracé in de nabijheid van gevoelige bestemmingen niet acceptabel. Er dient bij de uitwerking van het tracé een zo'n groot mogelijke afstand tot gevoelige bestemmingen, zoals de sportfaciliteiten en kinderopvang in de Kerkpolder en de woningen en sportfaciliteiten- en kinderopvang in Tanthof, te worden aangehouden. Om de negatieve effecten zoveel mogelijk te beperken, dringen wij met klem aan op een ondergronds tracé.

Delft gaat bij ontwikkelingen in de stad uit van intensief en efficiënt ruimtegebruik. Momenteel ligt er langs de Kruithuisweg een 150 kV-verbinding. Dit tracé is te smal voor de aanleg van een 380 kV-verbinding, vanwege de bredere vereiste zakelijk rechtstrook. Om te voorkomen dat er twee aparte hoogspanningstracés met de daarbij horende ruimteclaims en effecten door de gemeente Delft gaan lopen, dienen beide tracés te worden gecombineerd tot één tracé.

Aan de westzijde van Delft heeft de gemeente belangen in het bedrijfsschap Harnaschpolder. Doordat voor een 380 kV-verbinding een bredere zakelijk rechtstrook nodig is dan voor een 150 kV-verbinding, worden de

Datum
08-01-2007
Oms kenmerk
20194548

ontwikkelingsmogelijkheden van het bedrijfschap geschaad. In de Kerkpolder zijn een aantal gevoelige functies aanwezig zoals sport en kinderopvang. De bovengenoemde functies en ontwikkelingen, maar ook overige ontwikkelingen in de Harnaspolder in Midden-Delfland, worden belemmerd door het bundelen van de 380 kV- en 150 kV-verbinding over het bestaande tracé. In het kader van intensief ruimtegebruik dienen deze verbindingen wel gecombineerd te worden, maar over een ander tracé langs de A4. Een tracé ten westen van de A4 verdient de voorkeur, omdat gevoelige bestemmingen dan zoveel mogelijk worden vermeden.

Het recreatiegebied Midden-Delfland en de Groen-Blauwe Slinger hebben een belangrijke functie als recreatie- en natuurgebied voor de inwoners van Delft en omliggende gemeenten. De kracht van dit gebied is dat dit een van de weinige open gebieden is in de zuidelijke randstad. De inpassing van het hoogspanningstracé door dit gebied dient dan ook zorgvuldig te gebeuren. Negatieve effecten op de recreatieve gebruiksmogelijkheden en de ecologische waarden in het gebied dienen zoveel mogelijk beperkt te worden. Dit kan worden bereikt door het toepassen van ondergrondse kabels in plaats van hoogspanningsmasten.

Het nieuwe tracé komt deels onder een aanvliegroute voor Rotterdam Airport te liggen. Hier gelden hoogtebeperkingen aan bouwwerken. Door het toepassen van ondergrondse kabels kunnen conflicten met de aanvliegroute worden vermeden.

Het nader uit te werken tracé ligt vlak langs het hoogwaardige bedrijventerrein Technopolis. Dit is een bedrijventerrein voor hoogtechnologische bedrijven in met name de R&D sector. Dit type bedrijven, zoals bijvoorbeeld het Nederlands Meetinstituut (Nmi), werkt in een aantal gevallen met zeer gevoelige apparatuur. Om hinder door straling van de hoogspanningsleidingen aan de apparatuur zoveel mogelijk te beperken verzoeken wij u het tracé zo zuidelijk mogelijk te situeren.

Bij de verdere uitwerking van het tracé, dient ten behoeve van de zorgvuldige inpassing, in meer detail te worden uitgewerkt wat de effecten van de verbinding zijn. Wij denken hierbij aan de effecten op de mens, de ecologie, het landschap, cultuurhistorie en archeologie, geluidhinder, elektrische en magnetische velden, direct en indirect ruimtegebruik, bodem, water en lucht. Daarbij dient ook aandacht te zijn voor compenserende en mitigerende maatregelen. Uitgangspunt dient te zijn dat de negatieve effecten zo klein mogelijk dienen te blijven.

Tot slot dringen wij nogmaals met klem aan op een ondergronds tracé voor de hoogspanningsleidingen.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Delft,

, burgemeester.
mr. drs. G.A.A. Verkerk

, secretaris.
drs. M.A.C. Vermeulen I.s

Wijk- en Stadszaken

Milieu

Barbarasteeg 2
2611 BM Delft
Bankrekening BNG 28.50.01.787,
t.n.v. gemeente Delft

Behandeld door
F.C.L. Geenevasen-Spaan
Telefoon 015-2602952
fgeenevasen@delft.nl

Centrale nummers:
Telefoon 015 260 29 60
Fax 015 215 85 51
Internet www.gemeentedelft.info
Tegenover het station

e i n d p a r a a f	
hoofd afd.	wethouder <i>Koning</i>
	<i>[Handwritten signature]</i>
dd	dd. 25/4/07

Retouradres : Wijk- en Stadszaken, Postbus 340, 2600 AH Delft

Inspraakpunt
Startnotie m.e.r. 380 kV hoogspanningsverbinding Wateringen - Zoetermeer
Postbus 30316
2500 GH Den Haag

VERZONDEN 26 APR. 2007

Datum
16-04-2007
Ons kenmerk
20268056
Uw brief van
04-04-2007
Uw kenmerk
ET/EM/7042087
Bijlage

Onderwerp
Zienswijze op de startnotitie m.e.r. 380 kV
hoogspanningsverbinding Wateringe -Zoetermeer

Geachte heer/mevrouw,

Op 12 april 2007 hebben wij van u de startnotitie m.e.r. Randstad 380 kV-hoogspanningsverbinding Wateringen - Zoetermeer ontvangen. Hierin geeft u aan welke alternatieven voor de aanleg van de hoogspanningsverbinding tussen Wateringen en Zoetermeer u zal onderzoeken en welk alternatief uw voorkeur heeft.

Wij zijn van mening dat het 380 kV-tracé zo min mogelijk hinder dient te veroorzaken voor de inwoners en instellingen in onze gemeente. Hiervoor is een zorgvuldige inpassing van het hoogspanningstracé nodig. Gezien de schadelijke effecten die de straling van hoogspanningsleidingen kan hebben op met name jonge kinderen, is een tracé in de nabijheid van gevoelige bestemmingen niet acceptabel. Er dient bij de uitwerking van het tracé een zo groot mogelijke afstand tot gevoelige bestemmingen, zoals de sportfaciliteiten en kinderopvang in de Kerkpolder en de woningen en sportfaciliteiten- en kinderopvang in Tanthof, te worden aangehouden. Om de negatieve effecten zoveel mogelijk te beperken, dringen wij met klem aan op een ondergronds tracé. Daarom betreuren wij het dat het ondergrondse alternatief niet gekozen is als voorkeurstracé. Het Midden-Delfland gebied, waar de verschillende alternatieven doorheen lopen, is bijzonder waardevol voor de recreatie van de inwoners van Delft en voor de natuur van het veenweidegebied.

Het valt ons op dat u de procedures voor het realiseren van de 380 kV verbinding zeer voortvarend ter hand heeft genomen. Zo hebben wij de startnotitie voor de m.e.r. al ontvangen voor de beantwoording van alle zienswijzen op de ontwerp planologische kernbeslissing en de daarbij horende strategische milieubeoordeling. Ook blijkt uit de tabel op blz. 13 van de startnotitie m.e.r. dat in het tweede kwartaal van dit jaar al gestart wordt met de voorbereiding van de rijksprojectenprocedure en het ontwerp. Wij vrezen dat deze voortvarendheid ten koste gaat van de zorgvuldigheid van de procedures. Ook in de startnotitie voor de m.e.r. wordt al zeer voortvarend te werk gegaan en staan in de tekst op een aantal plaatsen conclusies die verder niet onderbouwd worden en vooruitlopen op de resultaten van de m.e.r. In het inhoudelijke deel van deze zienswijze zal hier verder op worden ingegaan.

Op pagina 15 van de startnotitie geeft u aan dat er volledig rekening wordt gehouden met rijksbeleid en zoveel mogelijk met provinciaal, regionaal en gemeentelijk beleid. Wij willen daarom benadrukken dat binnen de gemeente Delft het gemeentelijke beleid het uitgangspunt is en de ontwikkeling van de 380 kV verbinding zodanig dient te worden vormgegeven dat de doelen uit het gemeentelijk beleid zo goed mogelijk gerealiseerd worden.

U geeft in de startnotitie aan dat voor zowel deelgebied 1 als 2 een ondergrondse variant (alternatief 1.3 en 2.3) zal worden onderzocht. Deze ondergrondse variant is echter niet aangegeven op de kaartjes op pagina 39 en 40 en ook uit de tekst blijkt dat de locatie van deze variant momenteel nog niet bekend is. Wij zijn van mening dat deze locatie op korte termijn nader dient te worden bepaald en meegenomen in de m.e.r. Wij verzoeken u om zodra de locatie voor het ondergrondse alternatief bekend is, ons hiervan op de hoogte te stellen.

U heeft tijdens eerdere overleggen aangegeven dat de aanleg van de 380 kV verbinding kan worden gecombineerd met een 150 kV verbinding. Hierdoor kan de bestaande 150 kV verbinding door de Kerkpolder en langs de Kruithuisweg worden opgeheven. Daarom dient in de onderzoeken voor alle alternatieven voor de deelgebieden 1 en 2 te worden meegenomen wat de alternatieven betekenen voor de bestaande 150 kV verbinding en de effecten daarvan op de omgeving.

In hoofdstuk 5 geeft u de criteria en beoordelingskader voor de verschillende milieuaspecten. Een aantal van deze criteria is zodanig geformuleerd dat de indruk wordt gewekt dat er wordt uitgegaan van de aanleg van bovengrondse lijnen, met name in tabel 5.1. Wij dringen daarom nogmaals aan om ook de ondergrondse variant zorgvuldig te onderzoeken en mee te nemen in de beoordelingskaders. Tevens is meer inzicht vooraf nodig in de prioritering van criteria in de multicriteria-analyse. In de startnotitie dient duidelijk te worden aangegeven hoe de weging van de criteria zal plaatsvinden en wie de weging bepaalt.

Inhoudelijke opmerkingen bij de tekst van de startnotitie

Hieronder staan naar aanleiding van de tekst in de startnotitie nog een aantal inhoudelijke opmerkingen.

Pg. 21. tabel 2.3 Delft

De opmerking over het kerngebied TU-Zuid gaat over Technopolis (dit gebied valt buiten de zoekgebieden voor tracés) en is inmiddels achterhaald. Hieronder staat een korte tekst met relevantere onderwerpen voor de m.e.r. uit de Structuurschets 1998. Wij verzoeken u de huidige tekst in de tabel (structuurschets 1998 Delft, 3e kolom) te vervangen door de volgende tekst: "De keuze om Delft naar de west- en zuidzijde niet uit te breiden betekent het vrijwaren van Midden-Delfland en ruimte voor een groenblauwe slinger. De ecologische structuur kan blijven 'meeliften' met de hoofdinfrastructuur."

In de tabel is onder gemeentelijke niveau Delft, voor de ecologienota opgenomen dat de natuurtypen en doelsoorten relevant zijn voor de m.e.r. Hieraan dient te worden toegevoegd: Tevens geeft de ecologienota aan het kwalitatief verbeteren van ecologische waarden, gekoppeld aan het mitigeren cq. oplossen van barrières.

Pg. 27: 1e alinea: Er wordt juist op vele plaatsen ingezet op het verbeteren van de natuurwaarden. Ook binnen het kader van Haaglanden. Dat een groengebied op dit moment mogelijk geen hoge betekenis heeft voor natuur doet niet ter zake.

Pg. 27: 2e alinea:

Aangegeven wordt dat ten oosten van de A4 buiten het broedseizoen kleine aantallen watervogels voorkomen. Onduidelijk is waarop deze conclusie is gebaseerd en of deze uitspraak gestoeld is op inventarisatiegegevens. Onduidelijk is waarom alleen gerefereerd wordt aan het vóórkomen van vogels buiten de broedperiode. Het effect van de (aanleg van de) hoogspanningsleiding in de broedperiode wordt hierbij achterwege gelaten. Naast watervogels komen tevens andere soorten voor. Te denken valt onder andere aan uilen.

Het begrip watervogels, weidevogels etc. wordt herhaaldelijk door elkaar gehaald en niet eenduidig gehanteerd.

Aangegeven wordt dat indien de A4 wordt doorgetrokken het belang van de Kerkpolder voor vogels verder afneemt. Ook hier geldt dat het niet duidelijk is waarop deze conclusie is gebaseerd. Zowel de A4 als een hoogspanningsleiding vormen een barrière in het landschap. Echter de A4 vormt een barrière voor grondgebonden soorten, terwijl de barrièrewerking van hoogspanningslijnen voor deze soorten minimaal is, met als uitzondering vleermuizen. De hoogspanningslijnen leiden echter wel tot een obstakel voor vogels en met name vogels die over Delft heen vliegen. Een duidelijk voorbeeld hiervan is de lepelaar en ooievaar die zowel in Midden Delfland als in de Bieslandse Polder foerageren en dagelijks deze vliegbewegingen maken, maar ook zijn er vele vliegbewegingen vanuit Ackerdijk richting Midden Delfland.

3^e alinea

Het lijkt ons zeer onwaarschijnlijk dat er, naast de rietorchis, geen beschermde plantensoorten van tabel 2 of 3 voorkomen. Deze conclusie is voorbarig en dient te worden onderbouwd door onderzoek.

4^e en 5^e alinea: in verband met consistente opbouw is het aan te bevelen ook de beschermde status van zoogdieren en vissen aan te geven. Daarnaast ontbreken in deze lijst de amfibieën en reptielen. Naast de genoemde soorten komen er ook andere beschermde soorten voor. Een inventarisatie naar het voorkomen van soorten en het effect van de aanleg en de externe werking ervan dient dan ook onderzocht te worden.

Autonome ontwikkeling

In Kerkpolder zijn geen ontwikkelingen te verwachten die de druk voor watervogels zullen vergroten. De gemeente Delft onderzoekt in het kader van de waterstructuurvisie, waterberging in Kerkpolder te realiseren en daarmee het gebied her in te richten tot natuur- en recreatiegebied. Ook in deze alinea wordt ten onrechte alleen rekening gehouden met watervogels. Daarnaast zal het ontwikkelen van woonwijken juist soorten kunnen aantrekken die hinder ondervinden van de realisatie van een hoogspanningsleiding.

Pagina 28 1ste alinea

De opmerking over het belang van Kerkpolder voor vogels is voorbarig.

Op pagina 31 wordt voor deelgebied 3 aangegeven dat voor de belevingswaarde van dit gebied het silhouet van Delft belangrijk is. Dit is ook belangrijk voor de deelgebieden 1 en 2. Echter deze opmerking ontbreekt bij deze deelgebieden.

3.2.3

Natuur: Naast de blauwe reiger en aalscholver vliegen nog vele andere soorten zoals lepelaars, ooivaars, ganzen etc. over het plangebied. De aanwezigheid van hoogspanningslijnen kan leiden tot veel slachtoffers bij bovengenoemde soorten.

Een Kievit is een weidevogel in plaats van een watervogel. Er worden alleen broedgevallen van rode lijstsoorten genoemd in de opsomming. Dit geeft een vertekend beeld. Onduidelijk is waarop de conclusie dat het aantal vliegbewegingen van watervogels en weidevogels (en ook andere soorten) over het plangebied ten opzichte van andere deelgebieden relatief beperkt is, is gebaseerd. Van lepelaars is bekend dat deze soort wel degelijk over Delft vliegt richting Midden-Delfland en daarbij deelgebied 2 passeert.

Bij de gemeente zijn wel gevallen bekend dat de waterspitsmuis langs de A13 voorkomt. De opsomming van soorten die binnen het plangebied voorkomen is zeer summier. Zo ontbreken bijvoorbeeld reptielen en amfibieën en ook het voorkomen van plantensoorten is erg summier.

Pag. 39 1ste alinea

Ten oosten van Delft vindt niet alleen stadsontwikkeling plaats, maar ook in de gemeente Midden-Delfland.

Pag. 40 Alternatief 1.3

Naast de landschappelijke voordelen van een ondergronds alternatief zullen er meer voordelen, zijn. Bijvoorbeeld ten aanzien van barrièrevorming voor soorten. Ditzelfde geldt voor alternatief 2.3

Pag. 40 algemene overwegingen

Aangegeven wordt dat er wordt ingezet op het opheffen van het 150 kV tracé door Delft Zuid (Kruithuisweg). Het opheffen van deze 150 kV verbinding dient uitgangspunt te zijn.

Het is van belang dat bij plangebied 2 de consequenties van de huidige inrichting en met name met betrekking tot de hoogte van de beplanting, van het recreatiegebied Abtswoude Bos worden meegenomen. Daarnaast bevindt zich in dit gebied ook het kunstwerk 'Moeder Aarde'. Dit dient niet verstoord te worden.

Pag. 51, paragraaf 5.2.1

Bij dit onderwerp ontbreekt de tabel met beoordelingskader. Dit dient wel meegenomen te worden, omdat niet alle onderdelen bij de overige onderwerpen die worden onderzocht terug komen, bijvoorbeeld fysiek ruimtebeslag en de combinatiemogelijkheden van 380 kV en 150 kV.

In de onderzoeksopzet mist een onderzoek naar het vóórkomen van planten- en diersoorten in het plangebied. Dit onderzoek is van groot belang voor het bepalen van mitigerende en compenserende maatregelen en in verband met benodigde ontheffingen.

Datum
16-04-2007
Oms kenmerk
20268056

Natuur en recreatieve gebieden binnen de regio zijn schaars. Met name voor deelgebied 2 geldt dat de aanleg van een hoogspanningstracé een enorme afbreuk betekent van de belevingswaarde van het recreatiegebied en hoogst waarschijnlijk ook aan de bruikbaarheid van recreatief gebied. Met name omdat onder en in de nabijheid van de mast en de hoogspanningslijnen geen boombeplanting aanwezig mag zijn, geeft dit een enorme afbreuk aan de belevingswaarde van dit in ontwikkeling zijnde park cq. (jong) bos.

Pag. 54, 2de alinea

In deze paragraaf ontbreekt de verstoring door temperatuurstijging van de bodem.

Pag. 55, archeologisch waardevolle gebieden

Binnen de gemeente Delft is er veel kennis over archeologische waarden binnen de gemeentegrenzen aanwezig. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Peter Deunhouwer van Erfgoed Delft (gemeente Delft).

Onder 5.2.4 Leefomgevingskwaliteit wordt alleen ingezoomd op hinder (geluid, zicht, trillingen), gezondheid en veiligheid. Een aspect dat in deze moet worden meegenomen is belevingswaarde. Natuur en recreatieve gebieden binnen de regio zijn schaars. Met name voor deelgebied 2 geldt dat de aanleg van hoogspanningslijnen een enorme afbreuk betekent van de belevingswaarde van het recreatiegebied en hoogst waarschijnlijk ook aan de bruikbaarheid van recreatief gebied. Met name omdat onder de mast geen boombeplanting aanwezig mag zijn, geeft dit een enorme afbreuk aan de belevingswaarde van dit in ontwikkeling zijnde park cq. (jong) bos.

Pag. 56, Gezondheid

U geeft aan dat gevoelige bestemmingen bij de tracékeuze zoveel mogelijk worden vermeden. Daarbij geeft u aan dat als dat niet kan, eventueel de bestemming mogelijk wordt opgeheven. Uitgangspunt dient te zijn dat het tracé niet bij gevoelige bestemmingen komt en dat als dit onvermijdelijk is er passende alternatieven worden gezocht. Tevens geeft u in deze alinea aan dat het effect van de hoogspanningslijnen op de luchtkwaliteit wordt onderzocht. Het effect van het bouwverkeer op de luchtkwaliteit tijdens de aanlegfase ontbreekt echter.

Wij gaan er van uit dat u bovengenoemde punten meeneemt in de m.e.r. en dat u ons betreft bij de verdere uitwerking van de alternatieven.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Delft,

, burgemeester

mr. drs. G.A.A. Verkerk

, secretaris

mr. drs. H.G.L.M. Camps

Retouradres : Wijk- en Stadszaken, Postbus 340, 2600 AH Delft

Ministerie van Economische Zaken
Directie Ruimtelijk Economisch Beleid,
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

VERZONDEN - 9 MAART 2006

Datum
07-03-2006
Ons kenmerk
20004203
Uw brief van
23-01-2006
Uw kenmerk
O&I/REB/CGB5725
199.b45
Bijlage

Onderwerp
Reactie op Startnotitie Strategische Milieubeoordeling pkb
Randstad 380 kVverbinding

Geachte heer Bitter,

Op 23 januari 2006 hebben wij van u de Startnotitie Strategische Milieubeoordeling pkb Randstad 380 kVverbinding ontvangen. In deze notitie geeft u aan verschillende varianten voor de aanleg van nieuwe 380 kVverbindingen in de Randstad te willen onderzoeken.

In de startnotitie zijn kaarten opgenomen met daarop de mogelijke tracés voor de nieuwe 380 kVverbindingen. De opgenomen kaarten zijn op een zeer hoog abstractieniveau. Uit deze kaarten is niet af te leiden waar de verbindingen komen te liggen. Het is onduidelijk of Delft een van de gemeenten is die worden beïnvloed door een van de tracés. Wij verzoeken u om in de Strategische Milieubeoordeling deze tracés in meer detail uit te werken, zodat wij kunnen bepalen of en welke consequenties een 380 kVtracé voor de inrichting en het gebruik van gebieden binnen Delft heeft. Indien een tracé door de gemeente Delft wordt geprojecteerd, zijn wij genoodzaakt hiermee rekening te houden bij het opstellen van nieuwe bestemmingsplannen. De gemeente Delft is hard bezig met het herzien en opstellen van haar bestemmingsplannen, wij hebben hiervoor het project Actualiseren en Uniformeren van Bestemmingsplannen (AUB) opgezet. In het kader van dit project is een planning gemaakt voor de herziening van onze bestemmingsplannen in de komende jaren. Zolang het tracé onbekend of slechts globaal bekend is, kunnen wij hier geen rekening mee houden bij het opstellen van de bestemmingsplannen.

Wij onderschrijven de uitgangspunten dat stedelijke (uitleg)gebieden en natuurgebieden zoveel mogelijk worden vermeden. In dit verband willen wij u er op wijzen dat Delft grotendeels bestaat uit stedelijk gebied. Daarnaast bevinden zich binnen de gemeentegrenzen aan de zuidzijde (Midden-Delfland) en de oostzijde (Delftse Hout) van de stad natuurgebieden die deel uitmaken van de Groen-Blauwe Slinger. Wij verzoeken u dringend bij de uitwerking van de plannen hiermee rekening te houden. Indien u over deze gebieden meer informatie wenst, kunt u contact met ons opnemen.

Wij verzoeken u om in de Strategische Milieubeoordeling alle effecten van de aanleg van een 380 kVverbinding inzichtelijk te maken. Wij denken

Datum
07-03-2006
Oms kenmerk
20004203

hierbij aan de effecten op de mens, de ecologie, het landschap, cultuurhistorie en archeologie, geluidhinder, elektrische en magnetische velden, direct en indirect ruimtegebruik, bodem, water en lucht. Daarbij dient ook aandacht te zijn voor compenserende en mitigerende maatregelen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Delft,

 , burgemeester.
mr. drs. G.A.A. Verkerk

 , secretaris.
drs. M.A.C. Vermeulen I.S

c.c. Stadsgewest Haaglanden.